

**Samenvatting van de beschikking van de Commissie
van 3 oktober 2007
betreffende een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de
EER-Overeenkomst**

(Zaak COMP/D1/37860 — Morgan Stanley/Visa International en Visa Europe)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2007) 4471)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2009/C 183/05)

1. Op 3 oktober 2007 heeft de Commissie een beschikking gegeven betreffende een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de EER-Overeenkomst. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening (EG) nr. 1/2003⁽¹⁾ maakt de Commissie hierbij de namen van de partijen en de belangrijkste punten van de beschikking, waaronder de opgelegde sancties, bekend, rekening houdend met het rechtmatige belang van de ondernemingen inzake de bescherming van hun bedrijfsgeheimen. Een niet-vertrouwelijke versie van de beschikking is te vinden op de website van DG Concurrentie op het volgende adres: <http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/cases/index/>
4. Daarnaast diende Morgan Stanley op 28 september 2000 een klacht in bij de High Court of Justice of England and Wales. Haar eis voor die rechtbank loopt gelijk met de klacht die bij de Commissie werd ingediend, afgezien van het feit dat zij daar ook schadevergoeding eiste. Op 2 mei 2001 gelastte de High Court of Justice of England and Wales, op verzoek van Visa, een schorsing van de procedure in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek van de Commissie.

I. INLEIDING

2. De beschikking heeft Visa International Service Association en Visa Europe Ltd een geldboete opgelegd wegens een inbreuk op artikel 81 van het Verdrag en artikel 53 van de EER-Overeenkomst. In de periode van 22 maart 2000 tot en met 21 maart 2006 hadden deze ondernemingen namelijk Morgan Stanley Bank International Ltd⁽²⁾ belet voor creditcards *merchant acquiring*-diensten aan te bieden in het Verenigd Koninkrijk door te weigeren Morgan Stanley toe te laten als lid van Visa Europe.
5. Op 2 augustus 2004 is Visa International en Visa Europe (hierna tezamen „Visa” genoemd) een mededeling van punten van bezwaar gezonden. Op 5 april 2005 heeft Visa afgezien van haar recht tijdens een hoorzitting te worden gehoord.
6. Op zijn bijeenkomst van 17 september 2007 stemde het Adviescomité in met de inhoud van de ontwerp-beschikking.

2. De feiten

- II. BESCHRIJVING VAN DE ZAAK
1. De procedure
3. Deze beschikking komt er na een klacht die gezamenlijk door Morgan Stanley USA en Morgan Stanley Bank (hierna tezamen „Morgan Stanley” genoemd) werd ingediend bij de Commissie. Volgens deze klacht werd Morgan Stanley het lidmaatschap van Visa Europe geweigerd, hetgeen haar belatte Visa-cards uit te geven en Visa- en MasterCard-transacties te „acquiren”.
7. In de VS opereert Morgan Stanley USA het Discover-card-netwerk, dat niet in de EU/EER actief is. In 1999 richtte zij in het Verenigd Koninkrijk een bank op, Morgan Stanley Bank, die belast is met de creditcardactiviteiten in de EU. Vooraleer Morgan Stanley Bank in september 2006 als Visa-lid werd toegelaten, bleven de card-activiteiten van Morgan Stanley Bank beperkt tot de uitgifte van MasterCard-cards in het Verenigd Koninkrijk (Morgan Stanley Bank is niet actief op het gebied van *merchant acquiring* voor de acceptatie van MasterCard).

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).

⁽²⁾ De beschikking betreft de periode van april 2000 (het tijdstip van de indiening van de klacht) tot september 2006 (de maand waarin Morgan Stanley Bank International Ltd tot het Visa-netwerk is toegelaten). Op 1.6.2007 heeft Morgan Stanley de verzelfstandiging van haar divisie kredieten en betalingen, Discover Financial Services, aangekondigd. Per 1.6.2007 werden de activa van de divisie creditcards binnen Morgan Stanley Bank International Ltd overgedragen aan Goldfish Bank Ltd, een nieuw opgerichte onderneming. Morgan Stanley Card Services Ltd heeft haar naam veranderd in Goldfish Card Services Ltd en is begin juni 2007 een volledige dochteronderneming van Goldfish Bank Ltd geworden. Beide entiteiten werden per 30.6.2007 van Morgan Stanley afgesplitst. Sindsdien zijn de creditcardactiviteiten van Goldfish Bank Ltd verkocht aan Barclays Bank plc, terwijl Discover Financial Services door Diners Club International is overgenomen.

8. Visa International opereert het Visa-cardnetwerk en richtte in 2004 de onderneming Visa Europe op. Visa Europe is bevoegd om zaken binnen de EER te regelen, met name beslissingen om een verzoek tot toelating als Visa-lid binnen de EER te accepteren of te verwerpen.

9. De statuten van Visa International en de lidmaatschapsregels van Visa Europe bevatten beide de regel dat aanvragers van het lidmaatschap die een concurrent van de vennootschap worden geacht te zijn, niet als leden tot de regeling kunnen worden toegelaten (hierna „de lidmaatschapsregel” genoemd).

10. In maart 2000 diende Morgan Stanley een lidmaatschapsverzoek voor Visa Europe in. In 2002 stelde Morgan Stanley een strategisch businessplan op om de Europese acquiring-markt te betreden. In 2005 had zij een plan om deze strategie in het Verenigd Koninkrijk ten uitvoer te leggen, die volgens haar klaar was om te worden gelanceerd zodra Visa het lidmaatschap had toegestaan.
11. Op 21 september 2006 hebben Morgan Stanley en Visa een schikkingsovereenkomst gesloten. Op 22 september 2006 heeft: i) Visa aan Morgan Stanley Bank het onvoorwaardelijke lidmaatschap van Visa Europe toegestaan, en ii) Morgan Stanley haar klacht bij de Commissie ingetrokken.

III. JURIDISCHE BEOORDELING

12. Visa en haar respectieve leden, ongeacht of het kredietinstellingen zijn dan wel entiteiten die eigendom zijn van kredietinstellingen, oefenen een economische activiteit uit en zijn dus ondernemingen in de zin van artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag en/of artikel 53, lid 1, van de EER-Overeenkomst. Zodoende kunnen de door de Board of Directors van Visa International of van Visa Europe goedgekeurde regels die het kader vormen voor het functioneren van het Visa-systeem, en het besluit om die regels op een onderneming toe te passen, gezien worden als besluiten van een ondernemersvereniging dan wel als overeenkomsten tussen ondernemingen.
13. De beschikking toont aan dat door de toepassing van de lidmaatschapsregel op Morgan Stanley de mededinging werd beperkt in de zin van artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag omdat:
 - door de wijze waarop de lidmaatschapsregel op Morgan Stanley werd toegepast, Morgan Stanley is belet om in het Verenigd Koninkrijk de acquiring-markt voor creditcards en kaarten met uitgestelde debitering te betreden;
 - die handelwijze van Visa potentieel concurrentieverstorende effecten op die markt had;
 - Visa's gedragingen onder het toepassingsbereik van artikel 81, lid 1, van het Verdrag en artikel 53, lid 1, van de EER-Overeenkomst vallen.
14. Omdat handelaren vragen dat de contracten voor card-acceptatie die zij met hun bank sluiten, hun als één pakket worden aangeboden (met acceptatie van zowel Visa als MasterCard), heeft Visa's weigering om Morgan Stanley als lid toe te laten, deze bank niet alleen belet handelaren diensten aan te bieden voor Visa-transacties (die 60 % van de markt uitmaken), maar ook voor andere betaalkaart-transacties. Deze markt is al sterk geconcentreerd en evolueert naar verdere concentratie.
15. Hoewel er — binnen de vrij enge groep van banken die door Visa als potentiële toetreders zijn genoemd — ruimte is voor meer concurrentie, beschikt de Commissie over bewijzen dat geen andere bank dan Morgan Stanley overwoog om de acquiring-markt in het Verenigd Koninkrijk te betreden. Morgan Stanley zou steeds voornemens zijn geweest de Europese acquiring-markt te betreden en beschikt over alle kwalificaties om op die markt een efficiënte acquirer te zijn. Daarentegen zijn er nog slechts twee andere

banken die ervaring hebben op de merchant acquiring-markt en deze overwegen niet om deze markt in het Verenigd Koninkrijk te betreden. Daarom mocht redelijkerwijs worden verwacht dat Morgan Stanley's toetreding tot deze markt in het Verenigd Koninkrijk zou bijdragen aan meer daadwerkelijke concurrentie in het Verenigd Koninkrijk en een positief effect zou hebben op de tarieven en de kwaliteit van de acquiring-diensten.

16. Voor Discover, het cardnetwerk van Morgan Stanley in de VS, zijn er geen realistische mogelijkheden om naar de EER uit te breiden onder meer omdat: i) er erg hoge toetredingsdrempels zijn op de EER-markt voor cardnetwerken; ii) Discover in de VS werd gelanceerd in samenwerking met de grootste retailer in de VS (Sears), maar Morgan Stanley geen aan Sears gelijkwaardige speler heeft om Discover in Europa te lanceren, en iii) Discover een specifiek cardsysteem is dat vooral in de VS opereert met een betrekkelijk gering marktaandeel en met beperkte internationale card-acceptatie.
17. De toepassing van de lidmaatschapsregel op Morgan Stanley zou niet onder de toepassing van artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag en/of artikel 53, lid 1, van de EER-Overeenkomst vallen indien deze rechtstreeks verband hield met en noodzakelijk was (evenredig en niet-discriminerend) voor het goede functioneren van Visa's betaalkaartnetwerk met vier partijen. Volgens Visa zou dat het geval zijn omdat haar cardnetwerk wordt bedreigd indien Morgan Stanley niet belet wordt om te profiteren van beweerdelijk vertrouwelijke informatie — ten voordele van het Discover-netwerk van Morgan Stanley.
18. Het gevaar op profiteergedrag valt echter sterk te betwijfelen, omdat:
 - i) de eigenaren of aandeelhouders van andere betaalnetwerken als Visa-leden zijn toegelaten;
 - ii) informatie, die volgens Visa niet aan Morgan Stanley kan worden onthuld wegens het vermeende risico op profiteergedrag, in ieder geval voor Morgan Stanley toegankelijk zou zijn indien zij in het kader van een *fronting*-regeling op de acquiring-markt actief is (iets waartegen Visa geen bezwaren zegt te hebben), of specifiek is voor het werkgebied van Visa Europe en dus niet relevant is voor Discover in de VS, of omdat die informatie een sectorale norm is geworden;
 - iii) Morgan Stanley geen concurrent is van Visa — er zijn namelijk geen realistische kansen dat Discover naar de EER uitbreidt.
19. Voorts was de toepassing van de lidmaatschapsregel op Morgan Stanley niet noodzakelijk, omdat: i) minder beperkende maatregelen konden worden gebruikt om op Visa's bezwaren in te gaan, zoals verbintenissen inzake vertrouwelijkheid, en ii) omdat Morgan Stanley op 22 september 2006 tot het netwerk werd toegelaten zonder enige verklaring waarom de gronden voor de bezwaren die Visa tijdens de hele procedure had ingeroepen als rechtvaardiging voor haar weigering Morgan Stanley toe te laten als lid van Visa Europe, zouden zijn veranderd.

20. Morgan Stanley is belet om voor creditcards en kaarten met uitgestelde debitering acquiring-diensten in het Verenigd Koninkrijk aan te bieden, waardoor Visa artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag en/of artikel 53, lid 1, van de EER-Overeenkomst heeft geschonden.
21. De drie eerste voorwaarden voor de wettelijke uitzondering van artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag en/of artikel 53, lid 3, van de EER-Overeenkomst zijn niet vervuld, onder meer omdat de toepassing van de lidmaatschapsregel op Morgan Stanley niet noodzakelijk was om vermeend profiteergedrag te voorkomen.

IV. GELDBOETEN

22. Hoewel de inbreuk zes jaar en zes maanden heeft geduurd — van 22 maart 2000 (toen Visa aan Morgan Stanley mondeling mededeelde dat zij niet in aanmerking kwam voor Visa-lidmaatschap, en weigerde haar een aanvraagformulier te verschaffen) tot 22 september 2006 (toen Morgan Stanley als lid tot Visa Europe werd toegelaten) — loopt de voor de berekening van de geldboeten in aanmerking te nemen periode van 2 augustus 2004 (datum van de mededeling van punten van bezwaar) tot en met 22 september 2006 ⁽¹⁾.

23. Deze inbreuk werd, gezien de impact ervan op de markt en de omvang van de relevante geografische markt, als zwaar aangemerkt.
24. In deze zaak zijn er geen verzwarende of verzachtende omstandigheden.
25. Gelet op de bovenstaande omstandigheden, dient het basisbedrag van de in deze zaak op te leggen geldboete 10,2 miljoen EUR te zijn.

V. BESLUIT

26. Visa International Service Association en Visa Europe Ltd hebben — de eerste van 22 maart 2000 tot en met 22 september 2006 en de tweede sinds haar oprichting per 1 juli 2004 tot en met 22 september 2006 — inbreuk gemaakt op artikel 81 van het Verdrag en artikel 53 van de EER-Overeenkomst door Morgan Stanley Bank International Ltd (voorheen Morgan Stanley Dean Witter Bank Ltd) uit te sluiten van het lidmaatschap van Visa Europe.
27. Voor de bedoelde inbreuk wordt aan Visa International Service Association en Visa Europe Ltd, hoofdelijk aansprakelijk, een geldboete van 10,2 miljoen EUR opgelegd.

⁽¹⁾ De lidmaatschapsregel was aangemeld en genoot tot en met 1 mei 2004 immuniteit tegen geldboeten.